

In the name of Allah, the compassionate, the merciful
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سازمان انتشارات:	مودودی فر، حسین، ۱۳۴۶
عنوان و نام پدیدآور:	آموزش فارسی به فارسی کتاب کار سوم
مشخصات نشر:	قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی، ۱۳۹۴
مراجع تولید:	پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی
شابک:	دوره ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۳۹۰-۶: ۳-۰-۵-۸۸-۱۹۵-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیپای مختصر
یادداشت:	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
یادداشت:	چاپ دوم: ۱۳۹۴ (فیبا)
یادداشت:	چاپ سوم و چهارم: ۱۳۹۵ (فیبا)
یادداشت:	چاپ پنجم: ۱۳۹۶ (فیبا)
یادداشت:	چاپ ششم و هفتم: ۱۳۹۸ (فیبا)
یادداشت:	چاپ هشتم: ۱۳۹۹ (فیبا)
یادداشت:	چاپ نهم: ۱۴۰۰
یادداشت:	چاپ دهم: ۱۴۰۱
شناسه افروزه:	تهرانی، سید محمد جواد، ۱۳۴۵
شناسه افروزه:	فرجی، سید اسماعیل، ۱۳۵۱
شناسه افروزه:	مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی
شناسه افروزه:	پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی
شماره کتابشناسی ملی:	۳۸۸۶۹۴۱

BA0108.j3.KK

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است

کتاب کار (۳)؛ آموزش فارسی به فارسی

مؤلفان: حسین موحدی فر، سید اسماعیل فرجی، سید محمد جواد تهرانی

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی

شمارگان: ۵۰۰

چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی

مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجه‌یه)، نبش کوچه ۱۸ +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴ تلفن:

+۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵ /۱۰۵ تلفکس: (داخلی)

◀ ایران، قم، بلوار محمد امین، سه راه سالاریه +۹۸ ۲۵ ۳۲۱۳۳۱۰۶ تلفن:

✉ pub_almustafa

🌐 pub-almustafa.ir

✉ miup@pub.miu.ac.ir

با سپاس از دست اندکارانی که ما را در تولید این اثرياری رساندند.

● ناظر چاپ: ایوب جمالی

● مدیر انتشارات: مصطفی نوبخت

● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

مرکزینالملی
ترجمه و نشر المصطفی

کتاب کار (۳)

آموزش فارسی به فارسی

حسین موحدی فر

سید اسماعیل فرجی

سید محمد جواد تهرانی

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدیدآمدن دانش‌های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آن، ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت افراد متخصص را ضروری می‌نماید. از این‌رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهرور می‌رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و درنتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه‌های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعة المصطفى ﷺ العالمية» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ» با قدردانی و سپاس از اساتید ارجمند جناب آقايان سيد محمد جواد تهراني، حسین موحدی فرو سيد اسماعيل فرجي مؤلفين كتاب کار سوم و تمام عزيزانی که در توليد اين اثر همياري و همفکري داشته‌اند، آن را به جويندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامي تقديم می‌کند.

مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

حقیقت‌مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت‌طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است. داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرمنایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای‌بندی به حقیقت بی‌منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوایی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جزاً ولعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست‌یابی به گنجینه‌های حکمت نیست. علم برخاسته از وجودان پاک و عقل سليم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد، و هم جامعه را سمت و سویی سعادتمندانه بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشوپ متحول می‌کند. بی‌توجهی یا کوتاه‌فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیراز حقیقت‌طلبی، علم‌اندوزی و حکمت‌مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی‌سازی کلمة الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن‌های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقاهتی در اداره حکومت و نظریه مترقبی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت‌ها و مأموریت‌های حوزه‌های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی‌خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیرو مراد خود خمینی کبیر ﷺ، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فraigiro و بی‌وقفه، همه توامندی‌ها و اراده‌ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه‌های میان‌برو دانش افزاراً هبری و رصد می‌کنند.

جامعة المصطفی ﷺ العالمية، نمادی درخشنان از این رسالت جهانی و همت بین‌المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان،

مریبان و مدیران پارسا، متعهد و زمان‌شناس را بردوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی ﷺ و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت ﷺ جامه تحقیق می‌پوشاند.

پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ نیز که مهم‌ترین و گسترده‌ترین مجموعه پژوهشی المصطفی ﷺ است، بومی‌سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب با نیازها و اقتضایات عرصه بین‌الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق‌های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ‌گویی به مسائل و شباهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک‌درسی، به‌ویژه با رویکرد اسلامی‌سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت‌های سازمانی المصطفی ﷺ را از جمله مأموریت‌ها و تکالیف خود می‌داند.

اثر علمی پیش رو نیز به همت مؤلفین جناب آقایان سید محمد جواد تهرانی، حسین موحدی فرو‌سید اسماعیل فرجی برای دوره آموزش زبان فارسی، در چارچوب اهداف و برنامه‌های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجدی‌های صورت گرفته، تهییه و تدوین شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش‌های خالصانه مؤلفین محترم، از کلیه دست‌اندرکاران محترم آماده‌سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به‌ویژه همکاران محترم مرکز بین‌المللی نشر و ترجمه المصطفی ﷺ و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته‌اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ

مقدمه

براساس دیدگاه عموم کارشناسان آموزش زبان، استفاده از ابزارهای کمک آموزشی در کنار منابع و متون اصلی، نقش کلیدی و انکارناپذیری در تسهیل، سرعتبخشی و پیشرفت سطح کمی و کیفی آموزش زبان دارد.

در بین وسائل کمک آموزشی، یکی از کارآمدترین و مؤثرترین آنها، «کتاب کار» است که در صورت استحکام و اتقانِ تدوین و پایبندی زبان آموزان و اساتید به انجام درست تمرین‌ها و اصلاح آنها در راستای تعمیق و تثبیت آموزش، نتایج فوق العاده‌ای خواهد داشت.

کتاب حاضر یکی از منابع کمک آموزشی است که در راستای تأمین اهداف فوق و به منظور پاسخ به نیازهای زبانی فارسی آموزان نگاشته شده تا راهگشای آنان باشد.

یکی از ویژگی‌های این کتاب، تدوین و پردازش گزینه‌ها و مؤلفه‌هایی است که با ایجاد بسترها مناسب، به تدریج زبان آموز را از وضعیت تزلزل و بی‌ثبتاتی به شرایط اطمینان و استقرار دانش زبانی سوق می‌دهد. خصوصیت دیگر این اثر، تنوع در ساختار تمرین‌های است که با متدها والگوهای گوناگون از قبیل شکل جمله‌سازی، پاسخ به پرسش‌ها، تبدیل جمله به زمان‌های مختلف، صرف فعل، کامل کردن عبارت‌های ناقص، مرتب کردن، جایگزینی و تبدیل جمله، تصحیح جمله‌های غلط و ... مطابق با استانداردها و قواعد مورد اتفاق و همسو با اهداف آموزشی کتاب سوم «آموزش فارسی به فارسی» تدوین شده است.

در پایان از تمامی اساتید و همکاران گرامی درخواست می‌کنیم تا ما را از دیدگاه‌ها، انتقادها و پیشنهادهای ارزشمند خود بهره‌مند سازند.

مرکز آموزش زبان و معارف اسلامی

معاونت پژوهش / واحد تدوین متون

فهرست مطالب

۱۲	درس اول: کتاب جدید
	مصدر؛ گذشتۀ ساده
۱۶	درس دوم: زهرا و ریحانه
	گذشتۀ ساده منفی
۲۱	درس سوم: دو رهبر
	گذشتۀ استمراری
۲۵	درس چهارم: حضرت محمد ﷺ
	گذشتۀ استمراری منفی
۲۹	درس پنجم: یک روز فراموش نشدنی
	نهاد؛ فعل و ...
۳۴	درس ششم: فصل‌ها در ایران
	مضارع اخباری
۳۸	درس هفتم: سلیقه‌ها
	تفاوت گذشتۀ استمراری و مضارع اخباری و ...
۴۳	درس هشتم: دستورهای اسلام
	امر
۴۷	درس نهم: نامهٔ پدر
	امر منفی
۵۱	درس دهم: چوپان دروغگو
	با ... بی و ...
۵۵	نمونه امتحان نیمه

۶۰	درس یازدهم: مرخّصی
	مضارع التزامی
۶۵	درس دوازدهم: پیشرفت
	مضارع التزامی منفی
۶۹	درس سیزدهم: جشن تولّد
	مضارع مستمر
۷۴	درس چهاردهم: در مهمان سرا
	گذشتهٔ مستمر
۷۸	درس پانزدهم: کشتی نوح
	+ پرست + ی
۸۲	درس شانزدهم: شگفتی‌های جهان
	گذشتهٔ نقلی
۸۶	درس هفدهم: ایران
	گذشتهٔ التزامی
۹۰	درس هجدهم: ناشنوا و بیمار
	گذشتهٔ بعید
۹۴	درس نوزدهم: او خواهد آمد
	آینده (مستقبل)
۹۸	درس بیستم: دانش آموز باهوش
۱۰۳	نمونهٔ امتحان پایانی
۱۰۸	برخی از مصادرها و ریشهٔ مضارع آن‌ها
۱۰۹	صرف فعل، از مصدر رفتن به زمان‌های مختلف
۱۱۰	سوم شخص مفرد برخی از فعل‌های پرکاربرد